

Politicorvm Libri Decem

Contzen, Adam

Colonia, [1621]

Cap. XVII. Annonæ præfectos magna cura constituendos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95437](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95437)

§.6. Olim curæ cunctis erat, vt opera publica magnifica & supra priuatum modum essent. Omnes ad ea contribuere tenebantur, aliquando excepti senatores, lib. 5. in Cod. Theodof. Curator non se tantum, sed etiam heredem obligabat, imo vt solida fierent, de vitio intra quindecim annos tenebatur, nomen inscribere, non nisi qui suis sumptibus extrueret, vetitum; in publicis ædificiis priuato habitare non permittum. Nouum inchoari non debet nisi vetus absolutum sit. Itaque pecunia ad nouum legata, ad vetus restaurandum adhibere ædilis potest, modo sit operum publicorum.

CAPVT XXVII.

Annonæ præfectos magna cura constituendos.

§.1. **A**nnonæ præfectus primus lectus est L. Minucius, qui Sp. Melium de regno consilia molientem senatui detulit. ita Liu. l. 4. Pompei præfectura omnium fuit potentissima, maius enim imperium in prouinciis habuit, quam illi, qui eas sortito administrabant.

Augustus præfecturam ipse gessit, senex iam Turranium sibi substituit, deinceps ordinarius magistratus fuit; officium illius describit Cassiod. l. 6. Var. 18.

Tui studij, vt sacratissime vrbi prepararetur Annona, vbique redunderet panis copia. Per officinas pistorum, cibosque discutris; pensum & munditiam panis exigit. Carpentum Præfecti vrbis mista glorificatione confendit. Tu illis in spectaculis coniunctissimus inueniris. Si querela panis, vt assolit, conciteretur, tu promissor vrbeatis seditiones ciuitas momentanea satisfactione dissoluit. Non immerito Pompeius fertur copia quantitate prouisa vsq; ad rerum peruenisse fastigia. Dignitati sue pistorum iura famulata sunt, quæ per diuersas mundi partes possessione latissima tendebantur. Sicarij quoque reperti tuo deputari videntur examini. Triticeas quidem copias Præfectura pratoriana procurat, Præfectus Annonæ dispensat, panis pondera examinat. Apparitoribus instructus erat, & canonem exigebat per eos, quos ab officio vocabant compulsores. Quantum cura frumentaria populum iuuerit, ostendit bello, quod cum Potfena gestum est, ciuitas. Liu. l.

2. Non vnquam ante tantus terror senatum inuasit: adeo valida res tum Clusina erat, magnamque Porfena nomen. nec hostes modo timebant, sed suosmet ipsi ciues, ne Romana plebs metu percussa, receptis in urbem regibus, vel cum seruitute pacem acciperet. Multa igitur blandimenta plebi per id tempus ab senatu data. annonæ imprimis habita cura, & ad frumentum comparandum missi, alii in Volcos, alii Cumas. Salis quoque vendendi arbitrium, quia impenso pretio venibat, in publicum omni sumptu ademptum priuatis: portorij quoque & tributo plebe liberata, vt diuites conferrent, qui oneri ferendo essent; pauperes satis stipendi pendere, si liberos educarent. Itaque hac indulgentia patrum, asperis postmodum rebus in obsidione ac fame, adeo concordes ciuitatem tenuit, vt regium nomen non summi magis quam infimi horrent: nec quisquam vnus malis artibus postea tam popularis esset, quam tum bene imperando vniversus senatus fuit.

Neque querelæ crebrius, & murmura, atque adeo seditiones, quam ob frumenti inopiam, Suet. in oct. Sym. l. 2. epist. 6. Marcellin. l. 21. Primum cum alienis messibus Roma suam multitudinem, & inertiam sustentauit, horreum Sicilia erat, accessit Sardinia, Africa, postremo Ægyptus. Græcia, Macedoniaque aliquando in partem venere, cum messes Libycæ fallerent.

Victor horrea recenset, & pistrina in hunc modum. In prima regione ad portam Capenam, horrea 13. pistrina 20. In regione secunda ad Calimontium horrea 13. pistrina 12. In tertia regione horrea 18. pistrina 12. In quarta regione horrea 8. pistrina 12. In quinta horrea 23. pistrina 12. In sexta horrea 18. pistrina 20. In nona horrea 22. pistrina 20. In decima horrea 48. pistrina 20. In vndecima horrea 16. pistrina 12. In duodecima horrea 26. pistrina 20. In decima tertia horrea 26. pistrina 20.

strina 20. In decima quarta horrea 22. pistrina 22. Nec dubito plura aliquando fuisse, & notitia Imperij Romani id indicat. Hæc summa horreorum est.

§.2. Horreorū duplex erat structura; alia erant subterranea, vt Vitr. l. 5. c. 9. Fodiuntur & exinaniantur, quam altissime struiles cloacæ, cum tabulis, complentur ea loca carbonibus, deinde insuper sabulo eæambulationes sternuntur, & exæquantur, vt sint siccæ. in his sunt thesauri ciuitatis. Eo enim facile sal importatur, frumenta publice, priuatimque expeditius congeruntur. Apud Philonem, non in hisce speluncis, sed in cœnaculis frumentum acernatur, eorum parietes amurca inungebantur, & solum ipsum. plures fenestras ad Boream habebant, & illis retia præparata.

Horreorum erant non modo curatores, sed præpositi etiam, & comites, magnoque in honore erant; neque enim minoris est dignitatis annonam vrbis seruare, quam ararium.

Comites
horreorum.

§.3. Præfectura annonæ à Græcis originem habuit, Athenienses vocant δ'λονύμης, & σπάρτας, Suidas appellat σποφολακας, atque fuisse quindecim in vrbe, quinq; in Peiræo. Ætoli δ' αργυροποιον dicebant, vt est apud Plautum. Nunc principes, qui solidum imperium spectant, magno animo insistant, ne annonæ desit, omnia enim quæ patiuntur, ad magistratus infamiam trahunt subditi. Venetus senatus curâda annonæ plebis amorem redimit, neque enim maiorem annonæ curam facile inuenias. E contrario Turcarum Imperator, cum latissimas habeat, fertilissimasque regiones, quæ olim exera quoque regna cibabant, perpetua fame populum subiectum castigat. Cum enim imperij duritia, & ministrorum rapacitate terram redigat in solitudinem, non nisi ignaue colitur; id enim quod sibi necessarium est, tantum serunt: superflua, aut quæ in vsum reponi solent, aufert Canonicarius, & Satelles.

§.4. Partem annonæ curare honorificum olim habebatur, Magnus panetarius dictus est, seu Præpositus panis, qui pistoros corrigere, pondera examinare, precium tritico ponere consueuerat.

CAPVT XXVIII.

Tribunorum plebis consideratio.

§.1. **T**ribunorum plebis sacrosanctus erat magistratus. Jus conuocandi senatus habuere, impediendi quicquid ob stare commodis plebis iudicabant, præcipua enim eorum potestas erat in obstando, intercedebant enim & vetabant. Temporis deinde successu contentionebus perpetuis ita Tribunorum vires inualuerunt, vt consules in carceres duci iuberent, patriamque sæpe in extremum discrimen conicerent. Hanc ob causam Tribuniciam potestatem Augustus, alijque imperatores continuam retinuerunt, vt imperij annos ex repetita potestate tribunicia numerarent. Quamquam autem magna incommoda, perpetuaque dissidia ex hac Tribunorum & nobilitatis concertatione nascerentur, pertinax tamen populi studium eos semper retinuit ac defendit. quin & leges imperatorie in ciuitatibus defensores constituunt. & nunc quoque in plerisque liberarum urbium versantur, nisi vbi patriciorum potentia sibi cuncta subiecit. Defensorum officium quinquennale fuit, vt apud Romanos censorum.

Tribunorū
potestas in
impediendo
consistens.

Augusti non
Tribuni, sed
Tribunicia
potestatis.

§.2. Potestas eorum varia. Primo, de rebus minoris momenti, & inter tenues iudicabant, vique ad solidos quinquaginta. ita Imper. Valent. & Valens Senecæ defensori, Si quis de tenuioribus, ac minusculariis rebus interpellandum te esse crediderit, in minoribus causis, id est, vique ad quinquaginta solidorum summam, acta iudicialia conficiat, scilicet, vt si quando quis vel debitum iustum, vel seruum, qui per fugam fuerat elapsus, vel quod vltra delegationem dederat, postulat.

Defensores
ciuitatum.